

TEŽAVE Z NOVIM GENERAL. PRAVDNIKOM

Predsednika Coolidge-a ne briga poraz, katerega je doživel v senatu glede zopetnega imenovanja Warrena ter rekel, da ga bo imenoval tekom odloženja kongresa. — Predsednik je izzval senat, ko je izjavil, da bo imenoval svoj kabinet, če tudi bi ga senat ne potrdil.

WASHINGTON, D. C., 15. marca. — Predsednik in senat Združ. držav sta včeraj izzvala drug drugega glede potrditve Charles Beecher Warrena kot generalnega pravdnika Združenih držav.

Neglede na akcijo senata so objavili v Beli hiši, da bo predsednik imenoval na to mesto svojega izvoljenca tekom odloženja senata.

Mogoče ni še nikdar poprej v zgodovini Združenih držav kak predsednik tako javno izzval senata kot je storil to predsednik Coolidge. Izziv je bil kot višek ves dan trajajoče debate, koje posledica je bil sklep, da se preloži akcijo do pondeljka.

Trditev, da bo Warren imenovan pravdnikom tekom odloženja senata, je dospela v senat krog pete ure popoldne, ravno ko je zaključeval senator Reed iz Missourija strahovito obtožbo imenovanca.

Prej so upali, da bo do večera zaključena debata in da se bo vršilo glasovanje, a ugotovilo iz Bele hiše je izpremenilo vse načrte. Senator Walsh iz Montane, ki je dotedaj nasprotoval soglasnemu sklepu, da se preloži glasovanje do pondeljka, je umaknil svoje ugovore s slovesnim zatrdilom, da se je pojavilo novo vprašanje, ki presega glede važnosti vsa druga, — vprašanje med predsednikom in kongresom. Vsled tega je privolil. Govore celo o predlogu, da se senat sploh ne odgodi.

Ceprav je bilo zanimanje za debato veliko, je dospelo ogorčenje do viška, ko je senator Reed prečital ugotovilo Bele hiše, ki mu je bilo izročeno.

Predsednik je v kratkem ugotovilo izzivalno objavil, da bo imenoval Warrena tekom odloženja senata.

Reed je rekel: —

Neglede na različna poročila in govore je vprizoril predsednik vse mogoče napore, da izpolni potrditev Warrena. Ker je čas skrajno kratek, se je posvetoval z gotovimi ljudmi in gotovimi senatorji glede korakov, katere naj stori v slučaju, da bi Warren ne bil potrjen. Odločil se je, da ne bo imenoval nikogar drugega.

Upa pa, da ne bo izpremenjena tri generacije trajajoča navada, da si izbere predsednik svoj lastni kabinet in da bo opozicija proti Mr. Warrenu umaknjena v namenu, da bo dežela deležna službe tega moža in da si bo predsednik neovirano lahko izbral lastno metodo izvrševanja postav.

Še nikar poprej ni šel noben predsednik tako daleč, da bi tekom debatiranja senata glede nominacije objavil, da bo omalovaževal sklep senata, če bi bil neugoden. Pojavilo se je novo vprašanje, in senat sam je podvržen preiskusnji.

To je izzivanje senata Združenih držav, — je rekel senator Robinson, demokratični voditelj, — in sprejeti ga je treba odločno.

V poročilu večinskih članov judicijarnega komiteja se je dvignilo vprašanje pravice predsednika, da predloži novo nominacijo človeka, katerega je zavrnil senat. Senator Reed je rekel, da je to kršenje duha, če ne kršenja črke postave.

Senator Borah iz Idaho je rekel, da je imel predsednik prav, ko je storil to, a vprašanje ustavnosti, velike ljubosumnosti glede pravic senata je bilo injicirano v debato od prvega početka.

Poslabšani položaj v nemški stavki.

BERLIN, Nemčija, 13. marca. Nemška železničarska stavka se je obrnila danes na povsem nepričakovan način na slabše, kajti vrste vstajev so se neizmerno povečale in vsled tega je bil promet skorajno ogrožen.

Delavci so se polastilo veliko

razburjenje, ko je stavila železniška uprava zahtevo, da naj nastopijo kot stankokazi uslužbenci v pisarnah in drugi, ki ne delajo z rokami in ko je sumarično odslavila one, ki se niso hoteli pokoriti temu povelju. Vspricho tega zadnjega razvoja ne morejo voditelji vzdržati delavev, ki niso hoteli dosejati ničesar vedeti o stavki.

Jeseni bo debata o razoroževanju.

Nova razoroževalna konferenca najbrž ne bo sklicana do jeseni. — Coolidge pričakuje poročila glede protokola, ki je mrtev vsled napadov Chamberlaina. — Uvodna pogajanja bodo trajala najbrž več mesecev.

WASHINGTON, D. C., 15. marca. — Načrti predsed. Coolidge glede sklicanja druge razoroževalne konference so še vedno v razvojem štadiju. Predsednik ni še razpravljaj o tej stvari z državnim tajnikom Kelloggom, ki se je vrnil iz Evrope z dobrim poznavanjem položaja. To poznavanje bo imelo precejšen vpliv na potek konference, če bo sklicana.

Iz tega razloga ni pričakovati, da bi bila konferenca sklicana pred jesenjo, posebno raditega, ker se bo vršila v Washingtonu, ki je tekom poletja skrajno vroče in neudobno bivališče. Uvodni koraki, ki bodo končno dovedli do konference, bodo trajali več mesecev.

Ceprav bo mogoče sklep sveta Lige narodov, da se izroči zadevo razoroževanja in varnostnega protokola polnemu zborovanju Lige narodov, ki se bo sestalo meseca septembra, upihval na akcijo Coolidge, je vendar malo verjetno, da bi se predsednik oziral na zasedanje Lige narodov. Uvodna pogajanja bodo najbrž zaključena, še predno se bo pričelo zborovanje v Ženevi.

Predsednika bodo vodila v njegovih odločitvah v glavnem priporočila Hugh Gibsona, ameriškega poslanika v Švici, kojega poročilo bo najbrž krilo nazirajoč evropskih državnikov vspricho zadnjih izjav angleškega ministra za zunanje zadeve, Austen Chamberlaina, tikačojih se protokola. V Washingtonu prevladuje mnenje, da je protokol mrtev, a čaka se oficijelnega obvestila.

Splošno se priznava, da ne bo Francija zastopana na nadaljnji razoroževalni konferenci, dokler ne bo definitivno rešen problem francoske varnosti. Protokol je bil v gotovem smislu francosko delo in njega namen je bil rešiti varnostni problem. Coolidge je očividno mnenja, da je vprašanje francoske varnosti odvisno od evropskih sil samih, ne pa od konference, katero bo sklical on sam.

Isto stališče je zavzel glede oboroževanja na kopnem in vsled tega so voditelji administracije včeraj poudarjali, da se bo tikala konferenca izključno le oboroževanja na morju.

BERLIN, Nemčija, 15. marca. (Poroča Samuel Spewack). Nemčija pozdravlja z veseljem novice iz Washingtona, da namerava sklicati predsednik Coolidge splošno razoroževalno konferenco. Nemčija pa je prepričana, da se bo načrt evropskega varnostnega dogovora izjalovil, če se ne bo Amerika pridružila Angliji ter potegnila Francijo za seboj.

Celo izjava, da bo omejena konferenca na oboroževanja na morju, ni mogla uničiti nemških upanj, da bo mogoče prevzel Coolidge ulogo velikodušnega patrona familias in da bodo prišla vsled tega na površje tudi oboroževanja na kopnem.

Nemci vidijo položaj v naslednji luči:

— Herriot, zbehan od nacionalistične opozicije, ne more privoliti v izpraznitev Porenske. Ker je Dawesov načrt vsaj za nekaj

ANGLIJA JE ZAVRNILA PROTOKOL

Nasvetovala pa je posebne pogodbe. — Nekateri vidijo v akciji sveta Lige narodov konec Beneševga dogovora glede razoroženja in varnosti. Najbrž bo to velik udarec za svetovno sodelovanje. — Francija se drži dogovora, a vsi drugi narodi, z izjemo Japonske, podpirajo stališče Austena Chamberlaina.

ŽENEVA, Švica, 13. marca. — Angleški minister za zunanje zadeve Austen Chamberlain je snel angleško zastavo z droga Lige narodov, in prejšnji francoski ministrski predsednik Briand je zopet dvignil francosko trikolono nad mirovno palačo.

Italija, Belgija in drugi člani sveta Lige narodov so iznova potrdili princip univerzalnega dogovora pod Ligo narodov, z izjemo Japonske, koje predstavitelj, baron Išii, je izjavil, da Tokio še vedno preiskuje celo stvar.

Med pristaši Lige je bilo opaziti včeraj zvečer čudno mešanico presenečenja in optimizma. Splošno je prevladovalo naziranje, da je Benešev protokol za razoroženje in varnost mrtev, da pa je ideja Liginega protokola bolj živa kot pa je bila kdaj in da bo iz včerajšnjega poraza izšel dogovor, ki bo pomenjal velik korak v smeri proti svetovnemu miru.

Celo v neusmisljeni obsodbi protokola od strani Chamberlaina vidijo sredstvo, s pomočjo katerega bi dogovor prišel ponovno na površje na sestanku prihodnjega glavnega zborovanja Lige. Čeprav je bil govor angleškega državnika skoro negativen, se smatra njegove zaključne trditve vsepovsod kot nekake izhode, potom katerih se bo Anglija eventualno iznova zavzela za protokol.

Mr. Chamberlain je rekel poročevalcu povsem odločno, da ni vlada Baldwin proti Ligi, temveč da le hoče ohraniti sedanji dogovor.

Konec njegovega formalnega govora se je glasil:

— Vlada njegovega veličanstva je prišla do sklepa, da je najboljši način, kakor pečati se s položajem, sodelovati z Ligo ter izpolniti dogovor s posebnimi dostavki, da se odpomore gotovim potrebam. Ti dostavki naj bi bili defenzivnega značaja, sestavljeni v duhu dogovora ter naj bi delovali v tesni harmoniji z Ligo ter pod njenim vodstvom.

Po mnenju vlade njegovega veličanstva bi bilo mogoče doseči te cilje najboljše s tem, da se tesnejše zveže skupaj narode, ki so najbolj neposredno prizadeti, kojih difference bi lahko dovedle do obnovljenja bojev in sicer s pomočjo pogodb, sklenjenih izključno v namenu, da se ohrani med temi državami trajen mir.

Nikdo nima prijazne besede za Chamberlaina, niti med onimi, ki so skrajno mlačni pristaši protokola. Govor smatrajo v splošnem kot največji udarec, zadan sodelovanju med narodi izza ustanovitve Lige. Posledica tega bo najbrž ojačenje reakcionarnih sil v vseh deželah.

Chamberlain in Briand sta govorila tudi o nenavzočnosti Združenih držav v Ligi. Tudi v tem oziru je bil Chamberlain bolj pesimističen kot pa Briand. Rekel je:

Svet se zaveda dejstva, da ni Liga v svoji sedanji obliki Liga kot so si jo predstavljali njeni stvaritelji. Nikdar niso domnevali, da se bodo nahajali med državami, — nečlanicami nekatere najbolj mogočne države sveta in še manj so slutili odsotnost Združenih držav.

Dosedaj je živila Liga v prijateljskih stikih z Ameriko, ki pa noče ničesar vedeti o vstopu.

LONDON, Anglija, 13. marca. — Tukaj so splošno pričakovali, da bo Chamberlain zadal smrtni udarec protokolu Lige, in zanimanje se vsled tega osredotočuje krog njegove trditve, da naj se sklene posebne dogovore kot dostavke k splošnemu dogovoru.

Časa rešil problem reparacij, ne lektiranje. Vsled tega se je stavi more ponoviti izgovora Poincaré-lo v osprednje novopečeno vprašanje, da je armada potrebna za ko-

Minister Gessler Ebertov naslednik.

Predlagalo se je Gesslerja kot naslednika Eberta za mesto predsednika nemške republike. — Voditelji centuma debatiirajo o primernosti podpiranja nacionalističnega kandidata.

BERLIN, Nemčija, 13. marca. Vojni minister Gessler, ki je oficijelni član demokratične stranke, a v resnici reakcionar, je stopil v ospredje kot nacionalistični kandidat za mesto predsednika. Voditelji centuma so se posvetovali celi včerajšnji dan glede podpiranja njegove kandidature, kajti v slučaju, da se zavzamejo zanj, bi postale predsedniške volitve avtomatične.

Ceprav so gotovi elementi v parlamentarnih skupinah odločno proti temu predlogu, sta dva faktorja pospešili nacionalistični preobrat od ministra za notranje zadeve, Jarrasa k vojnemu ministru Gesslerju. Prvi faktor obstaja v tem, da bi postal po izvolitvi Gesslerja prazen njegov sedanji urad, kakor bi lahko spravili v vojni urad priznanega monarhista in reakcionarja.

Drugi faktor pa je ta, da je postal Gessler vsled svojih oficijelnih stikov z demokrati priljubljen v inozemstvu, dočim bo predstavljaj vsled svojega nacionalističnega razpoloženja, katero si je pridobil tekom poslovanja kot vojni minister, voljno orožje v rokah reakcionarskih intrig.

Gesslerju nasprotuje inozemski minister Stresemann, ki se bo ri kot se ni še nikdar poprej, da prepreči to nominacijo. Pristaši dr. Stresemanna zahtevajo, naj bo nacionalistični kandidat dr. Luther, — kajti zaenkrat kažejo vsa znamenja, da bo prihodnji nemški predsednik nacionalist.

Voditelji centuma so za enkrat, po vžičeni debati, odločno zavrnil Gesslerja. Njih kandidat je prejšnji kancelar Marx. Na ta način ima republikanska stvar enega kandidata. Po odcepeljenju socialistov od republikanske koalicije, kajti socialisti so postavili svojega lastnega kandidata, Brauna, se je pričela cela nacionalistična strategija koncentrirati na to, da dobi podporo centuma za dr. Gesslerja.

Sedaj, ko ima Nemčija tri vodilne kandidate, Brauna, Marxa in Jarrasa, je več kot verjetno, da ne bo dobil noben teh treh

Dvomljive obljube francoske republike

Francija je obljubila, da bo še tekom tekočega leta odpoklicala svoje čete iz Saar doline. — To obljubo smatrajo kot odpravo ene najbolj nevarnih ovir miru.

ŽENEVA, Švica, 15. marca. — Za kulisami tritridsetega zasedanja sveta Lige narodov je bila včeraj odpravljena ena največjih vojnih nevarnosti v Evropi, ko se je Angliji Švedski poskušilo pregovoriti Francijo, da umakne v teku enega leta svoje čete iz Saar doline.

Nevarni položaj v Saaru je bil obrazložen po objavljenju tajnega memoranda R. D. Waugha, angleškega zastopnika pri vladajoči komisiji v Saaru dolini. V tem memorandumu, ki je bil namenjen le za privatno kroženje, je Waugh ostro kritiziral M. Raula, francoskega načelnika komisije ter napadel Francijo, ker zavlačuje odpoklicanje čet ter dovoljuje saarski vladi, da vrše francoske čete službo krajevnih orožnikov.

Zastopniki Lige so že od nekdanj smatrali Saar dolino kot najbolj obžalovanja vredno posledico svetovne vojne in versailske mirovne pogodbe. Mirovna konferenca je napravila veliko napako, ko je stavila visoko inteligentno prebivalstvo za petnajst let pod avtokratno vlado.

Nasprotniki sedanje tuje vlade v Saaru pa upajo, da bo dogovor med Francijo in Nemčijo napravil konec temu nezmožnemu položaju, še predno bo poteklo nadaljnjih deset let, koh jih določa mirovna pogodba.

Svet je bil informiran, da Herriotova vlada ne odobrava prejšnjih kampanj za pofrancozenje Saara in da spoznava svojo nezmožnost, da bi ustvarila večino za splošno ljudsko glasovanje. Obljubili so tudi, da ne bo razlike med rovi, ki so last Francozov in med nemškimi rovi tega ozemlja.

Predstavitelji Lige narodov priznavajo, da so nezadovoljni z razmerami v Saaru, a pravijo, da se te razmere hitro izboljšujejo.

kandidatov potrebne večine. Pri drugih volitvah, ki bodo sledile, se bodo socialisti vrnili k Marxu ter zagotovili s tem izvolitev znatnega republikanec in zmerneža.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDNEM OZEMLJU.

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$17.20 2000 Din. — \$34.20 5000 Din. — \$85.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Taktilni žekovalni urad".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

200 lir \$ 9.40 500 lir \$22.50
300 lir \$13.80 1000 lir \$44.00

Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 lir računamo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje Ljubljanska kreditna banka v Trzin.

Za pošiljave, ki presegajo PETTISOŮ DINARJEV ali pa DVATISOŮ LIR dovoljujemo po možnosti še poseben popust.

Vrednost Dinarnem in Liran sedaj ni stalna, manjša se večkrat in nepredvidljivo; in tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej računamo po ceni tistega dne, ko nam prišle pošiljke denar v roka.

POŠILJATVE PO BRZOKAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NAJBLIŽJEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1-

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK BAKSER STATE BANK

32 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 4897.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president

Louis Benedik, treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za nizozemstva za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2576.

ZLORABA DRŽAVNE OBLASTI

Kukluškanski guverner države Indiane, ki je dobil to mesto izključno le s pomočjo kukluškanskega nasilja, je ravniar podpisal postavbo, katero so izposlovali navidezni suhači.

Ta postavba, ki pomenja nraavnost nezalishana poseznja in vmešavanja v posvečene in naravne pravice človeka, omalovaževanje priznanih principov prostosti ter možni razvoj najbolj ostudnega špičeljstva ali ovađuštva, presega daleko vse, kar je katerakoli država na svetu uveljavila ali skušala uveljaviti telkom zadnjih stotih let.

Posest tudi najmanjše množine opojnih pijač, tudi če so namenjene v zdravilne svrhe, ima za posledico denarno globoko od enega do \$300 ter najmanj trideset dni ječe.

V prvotnem osnutku so šli prohibicionisti celo tako daleč, da bi že duhi po alkoholu zadostoval za kazensko zaledovanje.

Tako kot pa je bila postavba končno sprejeta, sme vsak železniški sprevodnik, zavirač ter delavec na postaji in sploh vsak človek aretirati onega, ki ima pri sebi le eno kapljico opojne pijače.

To pa ni še vse. Ne le pravica, temveč dolžnost vsakega človeka je v takem slučaju izvršiti aretacijo. Kdor napravi tako ovađbo, je prost kazni, tudi če je sam pil.

To pa je obenem tudi najbolj nesramna klavzula postavbe, kajti s pomočjo te klavzule bodo umetno vzgajali in širili ovađuštvo. Na dnevnem redu bo izvrševanje podle in nizkotne osvete od strani hudobnih ali pa zivistnih sosedov, šnofljanje ozkosrčnih hinavcev in takozvanih pobožnih elementov in političnih nasprotnikov in konečno tudi izsiljevanje vsake vrste, ki bo najbolj podlega značaja. Prijatelj ne bo smel več zaupati prijatelju in brat ne lastnemu bratu.

V splošnem ni ta postavba nič drugega kot izraz blaznosti v masah, kot so konstatirali proučevalci kulturne zgodovine človeštva po vseh močnih pretresljajih, med katere spada brez dvoma zadnja svetovna vojna.

Ko temu pride v Združenih državah še dejstvo, katerega žalibog ne zanikujejo niti najboljši med nami, kljub vsemu svojemu patriotizmu:

— Že itak maloštevilni izobraženi srednji stan noče prevzeti političnih uradov vsrpič posebnega, od strankarskih strojev popolnoma obvladanega ter od vseh možnih skupin organiziranih fanatikov kontroliranega političnega življenja dežele.

Izobraženi srednji stan prepušča politične urada mafiškim politikom in ti se ponavadi ne rekrutirajo iz najboljših in najbolj inteligentnih elementov.

Neki oster kritik ameriškega političnega življenja je nekoč pripomnil, da so ameriški volilci brezbrizna svojat, ki je razdeljena v dva tabora, demokrate in republikance. Ni mogoče trditi, da je to pičice resnica, a jedno resnice tiči vendar v izjavi.

Kandidat, ki nastopi pred ameriškim volilci, mora le obljubiti, da bo izpolnil vse želje dotičnega okraja in ves okraj bo volil zanj. Višje koristi naroda ali celih skupin prebivalstva kot so farmerji in industrijski delavci, ne pridejo niti malo v poštev.

Od časa do časa se seveda pojavi kak "landslide", a ta prikazen ni posledica treznega premisleka, temveč ponavadi posledica histerije ali globokega razočaranja, katero so doživeli oni, ki so glasovali za prejšnji administracijo.

Najbolj uspešni so seveda kandidati, ki obljubljajo, da se ne bo nič izpremenilo, da bo postala prosperiteta dežele še večja in da ne bo prišlo do nikake finančne pauke.

Samo da se rine naprej srednjo pot, pa je dobro.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" —
NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V AMERIKI

Novice iz Slovenije.

Tatinski mladiči.

Za vogalom so se vsi štirje še enkrat spogledali, potem pa je dejal najmlajši, 11-letni in najbolj navihani Polde: "No, ali gremo?" Vsak izmed njih je vprašujoče pogledal na podpisano listič, ga stisnil v žep, nato pa so pokimali: "Pa pojdemo!"

In krenili so z oprtanimi nahrbtniki po Dunajski cesti. Pred vodom v Paražakovo ulico se jim je razlil čez navihane mlade obraze zadovoljen nasme, zasopli so globoko, kot da so prestali veliko nevarnost. Ko pa so zavili okrog ogra, so ostali kot pribiti. Pred njimi je stal namreč stražnik, ki jih je sprva, nič hudega sluteč, mirno motril, ko pa je opazil njihovo preplašenost, je seveda radoveden pristopil in potipal, kaj se nahaja v nahrbtnikih.

Na svoje začudenje je začutil razne kovinske predmete in nato pogledal v notranjost nahrbtnikov. In pri vsakem je privlekel na dan po par svetlih medenih kljuk od hišnih vrat. Dečki so takoj priznali, da so hoteli kljuko prodati trgovcu Panholzerju kot staro kovino. Na vprašanje, kje so jih dobili, so skomignili z rameni, na policiji pa se je stvar izkazala kot taka-le:

Najmlajši izmed štirih, zgoraj omenjeni Polde, se je poleti igral ob Ljubljani in vlačil na dan iz vode različne stare železne predmete, ki jih je ta ali oni vrgetl v strugo. Kmalu je izvedel, da se taka roba lahko v večji množini proda. Postal je tedaj seveda še bolj vnet iskalec in večkrat se mu je posrečilo, da je dobil za železe po par dinarčkov za sladkarije. V trgovini pa je kmalu opazil, da se dobe za rumeno medlenino večji zneski. Dečko pa ni vedel, kako bi prišel do takih svetlih reči. Studiral je in studiral in na vse zadnje je njegova žnadjljivost triumfirala. Kljuko na hišnih vratih so bile vendar tako vabljive. Nabral je okrog sebe še tri prijatelje: 13-letnega Mirka in 12-letna Rajka ter Josipa, otroke z ulice, ki vidijo in čutijo doma že v nežnih letih veliko revščino. Predlog najmlajšega je vsem izredno ugajal in šli so na delo. Polde je preskrbel močne škarje in jeli so tekati po mestu. Naenkrat so bile po hišah težnih vrat na Karlovski cesti, na notranji strani odstranjene vse medene kljuko in romale v nahrbtnike in žepu malih zlikovcev. Po nekaterih hišah so na vratih odstranili samo žebliček, s katerim so bile kljuko pritrjene, tako da bi imeli drugje lažje delo, potem ko spravijo prvo zalogo v denar. Njihov namen bi se jim seveda tudi posrečil, da jih ni slučajno dobil stražnik.

Policija je pričela takoj z obširno preiskavo, ker se sluti, da so morda navihanci prodajali blago že prej, kje drugje in niso smatrali trgovcu Panholzer za edino odjemalko.

Zanimiv, a žalosten prizor

Se je nudi stanovalcem Linhartove ulice. Vršil se je pogreb, ki je jasno pričal, v kakšnem stanju je omenjena ulica. Konji, ki so vlekli pogrebni voz, so se naenkrat ustavili, ker niso mogli speljati voza po cesti, na kateri sega blato do gležnjev. Ni kazalo drugega, kakor, da so spremljevalci izveleli krsto z voza, jo naložili na rame — brez nosil seveda — in jo odnesli naprej do pokopališča.

Prazen voz pa je vozil za pogrebi naprej.

Nezman grob na Suhem bajerju. V "Češkem Slovu" pripoveduje očitve, kako so leta 1916 ustrelili v Ljubljani češkega vojaka Hrubina, kočijaža iz Žižkova. Neki slovenski tovariš je denunciral, da je v gostilni dejal: "Če bi vsi vojaki storili to, kar je napravil 28. polk (ki je skoraj ves zapustil vse avstrijske vrste) bi bil kmalu konec trpljenja. Cesarji naj se sami tepejo med seboj". Ubogi Hrubin, ki je imel ženo in otroke, je bil obsojen na smrt in 7. januarja so ga iz čenčarske kavarne peljali na Suhi bajer. Pred odhodom je s trgan-

čjo roko napisal na dopisnico svoji ženi: "Z bogom žena in otroci!" ter presil, naj mu po smrti sezone njegove nove čevlje, ki si jih je nedavno kupil ter jih pošljejo kot edino zapuščino rodbini... Celo uro so ga vodili po ljubljanskih ulicah; bil je strašno jezen, a nikdo mu ni hotel dati vede. Ko so ga postavili pred jama je zaklical: "Nisem kriv, a ne bojim se smrti". Zvezali so mu roke na hrbtno, zakrili oči, počili so strel v dvakrat zadet v glavo, dvakrat pa v sree se je Hrubin zrušil v krvi. Sezuli so mu čevlje ter ga vrgli v jama. Na prsa mu je položil zastopnik sodišča razglednice, ki so jo Hrubinu poslali otroci: "Dragi tatine, želimo ti veselo in srečno novo leto..."

Očitvece tega prizora piše, da je nekoliko dni na to šel pogledat grob, — toda ni ga našel več, ker je bila zemlja popolnoma izravnana. — Zanimivo bi bilo vedeti, ali je grob ubogega kočijaža iz Žižkova na Suhem bajerju že ugotovljen ali ne.

Boparski napad.

V Radomljah je bil pri mostu tik vasi napaden in oropan postnikov sin France Žnidar. Napadli so ga trije doslej neznani storilci, ga vrgli na tla in mu odvzeli 1750 dinarjev gotovine. Napadaleci so izginili v temni noči.

Umrli v Ljubljani.

Josip Kralj, posestnik, 63 let; Helena Semen, vdova okrajnega sodnika, 84 let; Anton Potočnik, trgovec, 48 let; Fran Ceditnik, občinski ubožec, hiralec, 74 let; Fran Pavlič, gostilničar in posestnik, 59 let; Uršula Smole, kočarjeva žena, 44 let; Miko Kobe, delavčev sin, pol leta; Roza Kavčič, vdova dvornega svetnika in posestnika, 54 let; Marija Ban, žena poštnega poduradnika, 51 let; Darinka Salberger, gojenka trgovske šole, 18 let; Marija Šenk, zasebnica, 58 let; Rozalija Taler, hči tovarniškega delavca, 11 dni; Anica Magerl, mehanikova hči, 23 mesecev; Ana Petič, vdova tobačnega delavca, 65 let; Rudolf Smrekar, sin skladiščnega delavca, 11 mesecev.

Smrtna kosa.

V Šmartnem pri Slovenjgradcu je preminula Helena Pušnikova, rojena Kreuth, soproga industrijca in veleposestnika Ivana Pušnika.

V Šmarju je umrl v visoki starosti 81 let Mihael Smole, posestnik, gostilničar in mesar.

V Metliki je umrla Josipina Kastelic.

Epidemija ošpic v Sloveniji.

Epidemija ošpic gre v zadnjem času preko Slovenije. Po nekaterih krajih že pojenejuje, po drugih šele pričinja. Ker ošpic v Sloveniji že par let ni bilo, je medtem doraslo mnogo otrok, tako da se bolezen z lahkoto širi. V prvih razredih osnovnih šol manjka po polovico učencev. Vendar pa se — kakor poroča "Zdravje" — sedanje ošpice milega značaja in potekajo ob kolikortoliki pazljivosti mater brez posledice. Zavod za higijensko zaščito dece v Ljubljani je porabil novo odkritje, da je mogoče otroka obvarovati ošpic, če se mu veepi manjša množina krvnega seruma iz krvi otroka, ki je ošpice že prebolel. Pridobil je nekaj takega seruma — ne brez težave — katerega sedaj veeplja ogroženim otrokom.

Zaplenjeni tigri in levi.

Iz Assisi v Italijo povzročajo, da so bili lastniku cirkusa Karlu Holmuellerju zaplenjeni dva tigr in štirje levi. Pri njem je bil v službi Carlo Cupier, katerega je ranil tiger tako hudo, da je poškodbi podlegel. Lastnik cirkusa ima plačati odškodnino vdovi, katere se je v tej zadevi obrnila do sodišča. Sodišče je izdalo zaplenbo in ako lastnik cirkusa ne plača odškodnine, pridejo tigr in levi v Assisi na dražbo.

Peter Zgaga

Vzhodni svet je nam zapadnjakom takorekoč neznan.

V Indiji se naprimer govori nad trideset indijskih jezikov, ki se povsem razlikujejo med seboj.

Proizvodi slavnih indijskih pisateljev nam niso znani. Vse, kar poznamo, je Rabindranath Tagore.

Za vzgled, da imajo Indijci zdrave pojme in da niso tako civilizirani kot bi si kdo mislil, naj navedem sledečo indijsko bajko:

Neki Indijec je hotel v paradiž.

Nebeški vratar ga vpraša:

— Ali si se dovolj pokoril na zemlji?

— Svetost, oženjen sem bil, — se je glasil odgovor.

— Dobro. Vstopi. Tvoja pokora je bila zadostna.

Drugemu nebeškemu kandidatu, ki je vse to slišal, se je odvračil kamen od srea.

Pogumno je stopil pred vratarja rekoč:

— Svetost, jaz sem bil celo dvakrat poročen.

Vratar je pa odvrnil: — Poberi se. Norci nimajo prostora v nebeškem kraljestvu.

*

Mlad fant si je izbral nevesto po svojem srecu, in po svoji volji. Ko je bilo nekoč zbrano vse njegovo sorodstvo, je rekel, da se bo poročil z njo.

— Prestara je zate, — je rekla njegova mati.

— Strašno staromodno se oblači, — je dejala njegova sestra.

— Rdeče lase ima, — je pripomnila teta.

— Zdi se mi, da nima nič denarja, — je pripomnil stric.

— Bledična je in čudno hodi — je izjavil bratranec.

— Pravijo, da je imela že z drugimi moškimi opravka, — je posegla sestrična vmes.

Fant je bil ves zbezan in ni vedel, kaj bi storil.

Konečno se je pa odjunačil ter slovesno izjavil:

— Lahko se pa ponaša z eno stvarjo, za katero jo je treba zavdati.

— In katera je ta stvar? — so ga vprašali vsi hkratu.

— Nobene žlahte nima, — je odvrnil fant.

*

Iz zadnje številke "Našega Dima" je razvidno, da se gospodom strahovito mudi.

Napol-prazne vrste — na glavo postavljene odstavki — nesoglasje v naslovih — poročila, brez konca in začetka.

Strašno se jim mudi. Strahovito drve...

Kam bodo pridrvili, bo pokazala bližnja bodočnost.

*

Taka je usoda ljubezni:

Trenutki sreče, minute veselja, medeni tedni, meseci zadovoljstva, leta zakonskega življenja.

*

Jugoslovanski kralj je zapodil iz službe vse ministre, ki so bili ministri na razpoložanju. (Po naših se pravi "ministri za silo").

To je velik napredek.

Vseeno bi pa boljše storil, če bi zapodil par aktivnih ministrov.

S tem bi napravil državi in domovini naprečljivo uslugo.

*

Prijatelj, tisti tvoj sovražnik, katerega si vrgel na tla, lahko ob vsaki priliki zopet vstane.

Premagan je le tisti tvoj sovražnik, s katerim si se spravil.

*

Koverta piše v svojem listu:

Za dnevnik nam je potreba tisoč naročnikov. To se kaj lahko doseže. Vsa sedanja naročnika naj pridobi enega novega naročnika, pa jih bo tisoč.

Iz tega je razvidno, da ima njegov list petsto naročnikov. Večina teh je jako zadovoljna, ker ni potreba naročnine obdavljati, kajti list se jim ponavadi pošilja brezplačno.

BRANKA PETER

Raznoterosti

Konflikt med Rumunijo in donavsko komisijo.

Med mednarodno donavsko komisijo in rumunsko vlado je nastal radi zahteve mednarodne donavske komisije, da morajo priti rumunska pristanišča Braja in Galac pod njeno upravo, resen konflikt. Rumunska vlada je z vso odločnostjo odklonila to zahtevo, češ, da ni združljiva s suvereniteto Rumunije, nakar je mednarodna donavska komisija izročila slučaj v odločitev Ligi narodov. Pred nekaj dnevi je dobila zato rumunska vlada od tajništva Lige narodov poziv, naj odpošlje svojega delegata na zasedanje Lige narodov meseca marea, da pojasni stališče rumunske vlade. Rumunski zunanji minister Duca je odgovoril, da zahteva mednarodne komisije nasprotuje tako jasno pravilom komisije, da Rumunija ne more sprejeti niti eventualne odločitve razsodišča, vsled česar tudi ne more poslati svojega delegata na zasedanje Lige narodov. Na seji zbornice je podal ministr. predsednik Bratianu obširno poročilo o svojem zadnjem potovanju v Pariz in London, pričemur je opozarjal tudi na konflikt z donavsko komisijo, ki je po njegovem mnenju značilen za postopanje vevlasti napram malim državam. Bratianu je z vso odločnostjo naglašal, da sicer priznava pravice komisije glede Donave, odklanja pa vsako vmešavanje komisije na ozemljih suverenih držav.

Podgane in razni mrčes

uničujejo polja severnim kmetovalcem. Tako poročajo iz Poljske, da podgane po polju delajo nezmerno škodo in so po nekaterih krajih pokvarile vse nasejajve.

Iz Švedske poročajo o številnim mrčesu, ki se je pojavil nenadoma na polju in po vrtovih ter je vse seme uničil.

Poroka 130-letnega starca.

Angleški listi poročajo iz Johannesburga, da se je v Lydenburgu poročil neki 130-letni slepec in sicer je vzel tretjo ženo; dve je preživel.

ZDRAVNIKI SVARE. — PREVEČ SLUČAJEV TRAKULJE.

Pozite na to strašno pošast, ne pustite ji, da bi se nametila, v vašem želodcu se ne, se boste večna kesali. Po pravici, to je najhujša epidemija. V vsakim jih je dosti in če jo gospodinja dovolj ne prekuha, grede vsako leto v tisoče teles, kjer se jim dobro godi. Ljudje pa potem u-gibajo, kaj je z njimi. Če so zdravniki neka s srčno boleznijo, boleznijo jeter ali ledic, v kaj mu je storili, da bo imel najboljši uspeh. Se trakujejo pa ni tako, ker povzroča različna znamenja, katerih v največ slučajih zdravniki ne poznajo. Ne vedo, kaj je in čakajo določnejših znamenj. Istosčasno izgublja bolnik na tehi ter se izpremeni v okostnjak. Brezme je sumena seba in družina.

Bosti možički, zenek in otroci se zdravijo za kakšno drugo bolezen in sicer neuspešno, dočim je njihova resnična bolezen pošast—trakulja. Gotovo znanen je po-šast so oddajanja njenih delov, morebitna pa izgraba telesa z včasnim izpeljavanjem, pokrit jezik, zgnana, bolečine v hrbtni, stegnih in nogah, omotica, glavobol, občutek omedlevice s praznim želodcem, veliki, temni kolobarji krog oči. Zeločede je težak in napihnen. Včasih se čuti neko premikanje od želodca proti črevesju. Človek tudi čuti kot da bi se mu nekaj premikalo proti grlu. Ponavadi bolnik jako dosti pljuje, ima rmenno kežo, malo tehta in ima slabo sapo. V največ slučajih so bolniki brez vsake volje, ni jim mar delo, vedno so leni. To pošasti, ki vseh doseže do-žino 50 čevljev, povzroča tudi božjete napade. Če se splazi v sapnik, lahko zadušijo svojo žrtev. Izbite se takoj te pošasti, dokler ne izpodkopljate zdravja. Pošajte \$10.45 za polno zdravilo Laxana, to slavno današnje zdravilo proti trakulji. COPI se ne pošilja. Najniti starost. Če nimate trakulje, ni škodljivo. Prodaja ga samo Laxal Co., 535 Laxal Bldg., Box 963, Pittsburgh, Pa. Za zavaro-vanje zavojčka 25c posebel. 11-10

—Adv't

Komunistični kravali v berlinski okolici.

Te dni so priredili berlinski komunisti v Potsdamu in v Novi vesi demonstracijske obhode in shode na prostem, pri katerih je prišlo do resnih spopadov med demonstranti in policijo. Na obeh straneh je bilo več ranjenih.

Nemška špijonaža v Poljski.

Kakor poročajo iz Varšave, je poljska policija te dni aretirala ruskega grofa Tola, ki je vodil v Poljski vojniško službo v korist Nemčije. Grof Tol je bil pred vojno uradnik pri ruskem governerju v Varšavi.

Aretrana sta bila v zvezi s to afero tudi ruski knez Avalov in baron Triessenhausen, sin bivšega ravnatelja ruske državne banke, kakor tudi nekateri bivši častniki Denjkinove armade.

Nemško-češka iredenta na Bavarskem.

Te dni bi se imel vršiti v Monakovem sudetsko-nemški dan, ki ga je nameravala prirediti zveza nemško-nacionalnih akademskih organizacij. Prireditelj je imela namen podprti nemško iredento v Čehoslovadii. Bavarska vlada pa je kongres v zadnjem trenutku prepovedala, ker noče kiliti dobrih sosednjih odnošajev s Čehoslovadijo.

Še nekaj iztisov - Slovensko-Amerikanskega Koledarja za leto 1925

imamo v zalogi. Vsebuje izvrstno čtivo, krasne slike in razne druge zanimivosti.

Stane 40 centov.

Kdor ga hoče imeti, naj ga takoj naroči pri:

Slovenic Publishing Co.

82 Cortlandt Street

New York

VELIKA NOČ - PRAZNIK PIRUHOV

IN "ŽEGNA"

gotovo vzbuja rojakom blage spomine na dom.

Želeli boste Vašim sorodnikom in prijateljem, da proslavijo praznik odrešenja na prijeten način, a tej želji daste najlažje duška, ako jim naznanite, da ste se jih spomnili s kakim denarnim darilom.

Da bo imelo Vaše darilo zaželjen učinek, obrnite se pravočasno na nas.

Priporočamo se Vam za pošiljatev takih daril bodisi v dolarjih, dinarjih ali lirah. Pošiljateve izvršimo po znano zmernih cenah.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street : : New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 4687.

Fr. Milčinski:

Ptički brez gnezda.

(Nadaljevanje.)

Z Nančo se je bolj hitro sprijaznil kakor z roditeljskima. Sprico njegove preprostosti se ni bala, da bi jo zasmehoval, in mu je zaupala. Njega pa so zanimali obilni njeni stiki z življenjem, ki ga je bil vajen pri tati. Imela je male purice, ki jih je bila kakor vsako leto dala izvaliti kokli in jih je zdaj krmila z nasekljanimi rmanom in trdo kuhanim jajčkom. Rad jo je poslušal, kadar je pripovedovala o partu v mestnem logu. Kako ga je zanimala ona povest o prepelčkah, dan na dan jo je slišal, pa je še vedno rad nanjo napeljal pogovor in Nanča je pravila: Ana, nemi koscem južno! Pa niso bila nemi, ampak mačeha. Res grem, pridem tja, dam južno. Pa prinese kosce nekaj v roki in pravi: Gospodična Ana ali hočete ta-le gnezdek? Pogledam, pa je bilo trinajst prepelčkah jajčkov notri. Jaz jih vzamem iz gnezda, jih dam v žep in jo mahnem proti domu. Ko pridem na pol pota, naenkrat pravi v žepu takole: "Tk, tk, tk." Poslušam, pošlatam pa so bile tri prepelčke žive. Pridem domov pa brž vse v posteljo! Sliši, zjutraj je pa bilo vse živo. — Ko so bile velike, sem pa vse prodala in sem dobila za tisti denar židano ruto, dva para nogavice, en par čevljev — ja! — pa židano ruto in en par nogavice. Prav za res!"

Tako je pravila Nanča, Tonček jo je verno poslušal, raslo ji je vanj zaupanje pa mu je razkazovala še svoje žepne nožičke, kar 5 jih je imela, vse je nosila s sabo in tako so bili ostri, da so v zraku rezali papir. Razkazila mu je polagoma svoj izum, na katerega je bila zelo ponosna, namreč da je treba napojiti nove podplate s terpentinom, kolikor ga popije — potem drže še enkrat tako dolgo. In slednjijo mu je celo zaupala, kako se da deliti črevljevim oni čudoviti blesk, ki jo zanj zavida pol mesta, in z navdušenjem ji je objubil, da ji bo s svojih potov donesal domov onih neznatnih končkov od smotek — zaničevani so, zavrnjeni leže na cesti, pa jih vendar ni moč pogrešati pri ustvarjanju imenovanega čudovitega bleska.

Se drugo prijateljstvo je bil sklenil črevljarjev Tonček na novem domu: s starega Korena s starim Sultanom. Koliko je bilo pri tati domače živili, vse je poznal, vsem bil prijatelj: še globo je imel preštete in se ga niso nič bali, iz roke so mu zobali. Pri starših pa nič! Nič — razum ščurkov: teh je bilo pač dovolj, zlasti v gorkem kotu pod stropnikom, in mojster je resno razkladal sinu in vajencu: "Čakajta, da pride maj, tačas bosta obadva bogata, tačas skupaj je magistrat majnihove brošče po grošu kilo. Pa vama ne bo treba ponje hoditi v gozd, doma bosta postregala ščurke, za en mernik jih bo gotovo, na magistratu ne pogledajo tako natančno, ali je tak kukec, ali drugačen, in bosta imela denarja kakor smeti!"

Tožilo se je torej Tončku po padajših iz življenja, zato je tuženje in lajanje Sultana kot obrnilo nase vso njegovo pozornost. Pes je v hiši — to mu je bilo v veliko tolažbo! Prežal je na nj in se mu je posrečilo pravi priliki priti na dvorišče, v žepu je imel pripravljeno kost, zagnal jo je pesu, ki z gospodanjem vred ni bil nikdar dobra sit in ki jo je s hvaležnim renčanjem pobral, potem pa parkrat se ozri po mlademu neznanem pokrovitelju stekel za starim Korenom. Nanča je stojič na stopnicah opazovala nezaslišani dogodek in prestrašena zavpila: "Tonček, beži, te bo!" In tačas se je zgodilo, da je stari Koren, ki je mrmranje čakal pri vrtnih durih, dvignil glavo, začudivši se pogledal po dvorišču, zagledal pod hodnikom ob stebri dočka in zaklical s hripavim svojim glasom: "Tonček, Tonček!" Pa Tončka je postalo strah in je zbežal v sobo.

Ali drugič je zopet čakal na Sultana in Sultana ga je že poznal in tudi brž vabil s kosto prijazo

pritekel k njemu, da ga ovoha. Držal se je Tončka še knetski duh: dehtel je po tratinici, po solncu, po gozdu — Sultanu so se zbudili stari spomini, pomagal je z repm in čudno zatulil.

Popoldanski pouk je bil končan in z vikom in krikom se je drvila mladina iz šole. Pa tistim, ki se jim je najbolj mudilo iz šole, tistim se je najmanj mudilo — domov; v manjših ali večjih glasnih gručah so se sukali po cesti.

Eni teh gruči je načeloval naš znanec Likar, ki je že tretje leto študiral tretji razred, ker mu preoblihi drugi posli žal niso puščali toliko časa za šolske reči, kakor so te želeli učitelji. Knjigo je imel spravljeno za srajco, da mu ni motila rok. Pričkali so se zaradi igre. Tonček je prihajal iz šole med zadnjimi. Ni se maral privraviti, plah je zaostajal za tovariši, bal se jih je, ker so ga dražili zaradi dolejškega njegovega narečja.

"Stoj, boter," ga je ustavil Likar, "posodi mi gumb!" In preden se je Tonček zavedel, kaj bo, že je potegnil Likar iz žepa pipec in mu odrezal spredaj s suknje zahtevano posojilo. "Zdaj pa malo počakaj, da ga dobiš nazaj! Kako zija! Ali me ne poznaš? Saj sva zlaht!"

"Eja!" se je začudil Tonček. "Seveda! Moj oče in tvoj sta si jezik kazala več planke."

Tonček je premišljal to novo vi sto sorodstva. Likar je bil potegnil z nožem po tleh črto in šest korakov od črte četverkotnik, ki ga je križ delil v štiri polja. "Hola! Kdo gre metat v ris?"

"Jaz," se je oglašil Koemur. In ker slab zgled koj najde posmemalcev, si je tudi on takisto izposodil pred presenečenega Tončka gumb v viharo veselost ostale družbe.

Tonček je stal in strm. Ni razumel ne prislinskih posojil, ne čudnega sorodstva, pa si je mislil: Mora že tako biti, v mestu je pač drugače nego na kmeth — in kakorkoli: zdaj treba, da čaka in dobi nazaj posojilo.

Likar in Koemur sta torej bližala. Likar je pogodil bliže k črti, zato je njemu sodilo, da vrže gumba v ris. In je dobro vrgel — v bližanju je bil odličnjak — gumba sta priletela v ris, se prožiti ju ni bilo treba s palem. Koemur je bil ob gumb. Ako je hotel nadaljevati igro, kaj mu je preostajalo drugega, nego da si je izposodil od Tončka še enega! In smeh in odobravanje mladih gledalcev sta mu bila tako všeč, da je metal nalašč slabo in zgrubljal, potem pa obiral Tončka, ki je zavpijivo čakal na povračilo rastočega posojila, pa je v svojo grozo moral gledati, kako da se mu gumb za gumbom poslavlja s suknje in za suknjo še s hlače: z rokama jih je držal kvišku, da mu niso ušle.

"Na!" je slednjič rekel Likar. "Tu imaš tisti knof, ki si mi ga posodil. Fantje, vi ste priče, da sem ga pošteno vrnil."

"Jaz hočem vse nazaj," je zastokal Tonček.

"Kar tam jih išči, kamor si jih dal!" ga je poučil Likar. "In ne pozabi in povej očetu, da ga dam po oslu pozdraviti!" Namignil je Koemuru in sta iginila proti Mirju. Bil je petek, šla sta pred tobačno tovarno, da se pomčata med berače, ki so običajno ta dan in to uro tam okoli.

Tonček je klavirno krenil domov z rokama v hlačnih žepih. Čim bolj se je bližal domu, huje mu je bilo pri sren; ko je vstopil v vežo, je pričel ihteti, v stanovanje je pritiul.

"Križana nebesa!" je vzkliknila mati, "kaj pa je fantu?" Prijela ga je za roko in zasukala. Mojster je vstal s stola. Tonček si je z drugo roko potegnil po solzah — in že so mu drsnile hlače in tako pomagale razbistriti položaj.

Pirčeva mama je hitro spoznala, da je fant brez gumba in da je to vzrok njegovemu tuljenju.

"O ti pokora, kam si pa dal vse gumb?" je vprašala. "Odgovori, nič se ne emeri!"

Mojster je stopil bliže. "Ali si

jezik tudi zapravil kakor gumb? Ali boš govoril, kaj? Ali ti naj pomagam? Kje so gumbi?"

Tončku ni bilo prav nič za ponujeno pomoč in se je požuril, da odgovori, toda v hitri in bojazni zadol posebnost srečnega odgovora, ko je jecljaje povedal: "Gumbi ... gumbi ... posodil sem jih."

Ostrnela sta oba roditelja, mama je pogledala kvišku in s ploskom sklenila roki, atu Pirču pa so se zaiskrile oči. "Kaj," je zakričal, "ti zapravljavec, razposodil si jih?" in z desne in leve je pričel ploskati po lehi ubogemu Tončku, da je fant, prijemši se za glavo, kar počenil in je še škodoželj, ni vajence nehoti si pokrili ušesi.

Pristopila je mama, smilil se ji je otrok in ga je branila. "Nikar ga po glavi, ata! Če mu stopi bozen v glavo, še za beračenje ne bo" — in da umakne fanta očetu, ni vajence nehoti si pokrili ušesi.

"Nak, ne enega knofa nima več na obleki, kaj takega pa še ne vse moje žive dni!" je ugotovila Pirčeva.

Ata Pire je vzdihnil 'o' in stresel glavo. Tisti hip je zapazil, da matra vajence Peter rodbinski ta prizor za ugoden povod lastnemu počitku. Pa se je hitro spet zavedel svojih obrtnih dolžnosti. "Kaj tijaš? Tako ti pripeljem, da boš s peto pogledal na uro." Potem je sedel. Sedecega ga je minila prvotna togota in je pričel modrovati.

"Fant, fant," je učil sina, "kaj bo še s tabo! Zdaj zapravljaj gumb, kadar boš imel denar, boš pa denar. Malo premišli! Glej, kruha ti lahko dam, pameti ti pa ne morem, ako nočeš sam!"

Pri besedi 'kruh' se je spomnila mati, da fant še ni dobil malice; odrezala ga mu je kos in tudi vajence je dobil orjaško zagodilo, ki se je pa niti pogledati ni upal, dokler da ni mojster izpregovoril milostnega dovoljenja.

Mučno občutje, ki je ležalo na vseh lehih v stanovanju mojstra Pire, pa je srečno pogladil poset, ki je tačas potekal na duri in vstopil. Prinesel je dela, strgane črevlje, prinesel jih je kar na nogah, jih sezul in bil pripravljen počakati, za zakrpane zopet obuje — ker ni imel drugih.

Ta poset je bil Jerajev Milan. Ki je prinesel razum črevljev tudi še mamine pozdrave. Galantni gospod Pire je oboje sprejel s prijazno besedo, ogledal si je črevlja in ju izročil vajencu v nadaljnje uklebovanje: kmpanje je spadalo v njegov delokrog.

Milan je zagledal v kotu objokanega Tončka. "Ali se jokaš?" je vprašal.

Tonček je potegnil zrak skoz mokri nos in tako pritrtil vprašanje.

"Saj se lahko," je pripomnila mati, "brez slehernega gumba je prišel domov."

"Ali so ti jih porezali?" je vprašal Milan, ki je poznal šolarске šege in običaje.

"Porezali," je pritrtil Tonček, ki se mu je pričel buditi rahel ud, da pride vendar-le na dan njegova nedolžnost. "Likar in Koemur sta mi jih."

"O jej! Meni jih je že tudi hotel Likar, pa sem mu ušel."

Zdaj se je obrnilo črevljarjevo ogorčenje zoper Likarja in Koemurja; koj jutri gre in ju ovadi učitelju, iz šole ju morajo spoditi!

"Likarja se vsi boje," je povedal Milan. "Enkrat ga je eden tožil, pa mu je zagrozil, da pride ponoči skoz ključavnico nadenj in mu izpije kri. Likar ona coprat! Pravijo, da ima pištolo na šest ognjev in pa nož, ki tako reže, bolj kakor britev. In goljufa pri nikah ... Ali, ti kaj nikaš?"

(Pride še.)

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA 'GLAS NARODA' NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH

Stari avstrijski rabelj umrl.

V visoki starosti je umrl avstrijski rabelj Lang, ki je bil kot ustvarjen za svoj posel. Kljub temu, da ni imel prejšnje čase dovoljenja, je obešal. Ker je bil prestar, ni mogel biti oficijelno sprejet v državno službo.

21. februarja je umrl bivši avstrijski rabelj Jožef Lang ki je bil v nekdanji monarhiji zelo popularen človek. Lang je bil tudi drugače zavidanja vredna oseba. Medtem, ko so rablji drugod omraženi, je bil Lang priljubljen in je imel polno prijateljev, ki mu niso zamerjali, da živi od človeške srvi. Več družtev na Dunaju ga je imenovalo za svojega častnega člana. Kadar se je pojavil Lang v restavraciji ali kavarni, se je okoli njega zbralo polno prijateljev in znancev, s katerim se je krivnik veselo razgovarjal. Dejstvo, da se ga ni nihče ogibal radi njegovih s krvjo omadeževanih rok, si je štel vedno v posebno čast.

Lang je bil v svoji moški dobi najprej kavarnar. Imel je skromno kavarniško podjetje na Dunaju. Ko je izšel ukaz, s katerim je bil imenovan Lang za rablja, so vsi ugibali, kako bo gledala javnost na tega moža v novem poklicu. Pokazalo pa se je, da mu poklic e. kr. rablja ni prav nič v nečast in spotiko. Nihče izmed starih prijateljev, in znancev ga ni radi tega zapustil. Nasprotno, približevati so se mu začeli tudi taki, katerih dotlej ni mogel prištevati med svoje prijatelje in čestilce.

Posebno zanimivo je bilo v tem času obnašanje žensk napram Langu. Dame iz najboljših dunajskih krogov so iskale zvez in prijateljstva z njim. Lang je prejel mal dnevno ogromno pošto, med katero je bilo vedno mnogo pisem, katere so mu pošiljale neznane ročice dunajskih gospa in gospodin. Če kje, treba reči, da se je pri Langu popolno izkazala resničnost italijanskega pregovora "Ekstremi silijo skupaj." Ljubuzan in krivništvo sta se znašla v objemu.

Kakor že zgoraj omenjeno je bil Lang sprva kavarnar. Stanoval je v Simmeringu in stregel svojim gostom. K njemu je zahajal na kavo in čaj tudi njegov prednik, rabelj Selinger. Selinger je bil o-mražen človek. Lang pa je bil nasprotno priključljive narave in je skušal svoje goste vedno razvedriti. Tako je tudi Selinger vselej ko je prišel na čašico likerja ali na kavo, ogovoril s prijazno besedo. Polagoma sta postala Selinger in Lang dobra prijatelja. Lang se je zanimal za Selingerjev posel in ko je imel izvršiti Selinger pred dobrimi 30 leti neko usmrčenje, ga je prosil Lang, naj ga vzame s seboj. Hotel mu je pomagati. In res, pomagal mu je izredno hladnokrvno. Obnašal se je tako, kakor da obeša ljudi že leta in leta. Selinger je to videl in si je stvar zapomnil. Poslej je jenal Langa redno na vsako justifikacijo, katero je moral izvršiti.

Skupno delovanje Selingerja in Langova pa je ostalo javnosti prikrito. Kadar je Selinger potreboval Langove pomoči, je ta običajno izginil v Klosterneburg, "da kupi vina ali rakijo." Ko pa je usmrčeno končano, se je vrnil domov, kakor da se ni nič zgodilo.

Ko je Selinger umrl je Avstrija ostala brez toliko potrebnega ji krivnika. Dunajska vlada je razpisala natečaj za krivniške interese. Javilo se je 17 kandidatov, ki se jim ni gabilo obešanje. Med drugim se je ponudil tudi pomočnik praškega rablja Wahlschlaeger. Vendar so na Dunaju Wahlschlaegerja takoj odbili. Mož je namreč malo prej zelo nerodno izvršil justifikacijo nad neko žensko, ki je vsled obešanja umirala cele štiri ure.

Lang sam se ni potoeval za krivniško kariero iz enostavnega razloga, ker je bil že prestar. Zakon je tedaj določal, da ne more stopiti v državno službo nobena oseba, ki je preokrajala 40. leto.

Lang pa jih je imel že celih 45.

Nekega dne pa je povabila policija Langua na pomenek v policijskem uradu. Komisar je sprejel moža zelo prijazno. Ponudil mu je stol in ga je začel nagovarjati, naj vložijo prošnjo za rabeljsko mesto. Lang se je sprva obotavljal. Ko pa je izprevidel, da policija natančno pozna njegova in Selingerjeva pota, se ni hotel več upirati in se je udal. Kmalu je prejel dekret, s katerim je bil imenovan za e. kr. krivnika.

Ko je izvedela Langova žena, kakšno službo je prejel njen mož, je začela noreti od žalosti in sramote, a pomagalo ni nič. L. 1900. je Lang izvršil prvo samostojno justifikacijo. Slučaj je nanesel, da je bila prva njegova žrtev neki eigan, ki se je klatil po Kranjskem. Nesrečnik je bil v dobri pol minuti na onem svetu. Navzoči sodnik se je krivnikovi spretnosti čudil in je zadevo sporočil naprej. Lang je postal strokovnjak "prve vrste."

Najbolj je cvetela Langova obrt med svetovno vojno, dasi je imel vse polno konkurentov amaterjev, ki tvorijo eno najžalostnejših poglavij te tragedije človeštva. Z razpadom monarhije pa je bilo konec tudi Langovega poklica, ker je avstrijska republika odpravila smrtno kazen. Bivši krivnik je šel v pokoj in živel zadnja leta popolnoma za sebe.

Dežela brez davkov in carin. Pri otvoritvi parlamenta Nove Fundlandije je izjavila vlada, da so finance dežele tako ugodne, da bodo carine za meso in petrolej ukinjene. Vrh tega bo zmanjšani bančni davek in kar je najvažnejše, odpravljeni bodo tudi vsi dohodninski davki.

Strašno maščevanje starega berača.

Berač je vrgel v vodo osemnajst mesecev starega otroka, da se maščuje nad njegovim očetom in materjo. Sodišče je dognalo, da je možak jako nasilen človek ter da je bil že enkrat zaprt, ker je zaklal neko žensko. Strašno maščevanje za ukraden denar.

Te dni zjutraj se je na policijskem komisariatu v okraju Brigittenau javil 69 letni mestni ubožec Karl Zeidler in je izpovedal, da je 18 mesecev staro Gretko, hčerko svojih stanodajalcev Richarda in Marije Zoehner vrgel z mostu v Floridsdorfu v Donavo. Otrok je takoj izginil v valovih. Dejanje je izvršil, da se maščuje nad Richardom Zoehnerjem, ki ga je okradel.

Dežurni uradnik je sprva menil, da ima opraviti z norecem. Ko pa je Zeidler mirno potrdil svoje prvotno izpoved, je uvidel, da je zadeva resna. Medtem je odkril med brzojavkami, dospelimi v zadnjem času, da je Margareta Zoehner res izginila. Ker o resničnosti izpovedi starega morileca ni bilo dvoma, je bil aretiran, obenem pa so bili obveščeni roditelji nesrečnega otroka. O strahovitem dogodku poročajo dunajski listi.

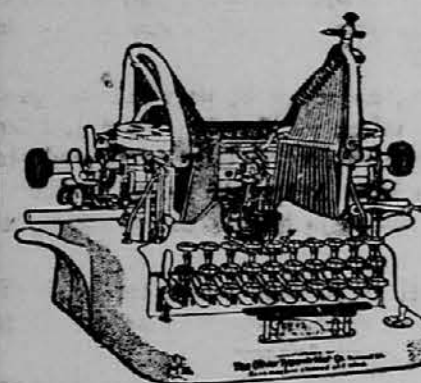
Daleč zunaj v Ottakringu, v tihiem predmestju revežev, stanuje že nad dve leti brezposelni mizarški pomočnik Richard Zoehner s svojo soprogo Marijo. Zakonca sta še mlada, on šteje 22 let, ona 21, imela pa sta že 18 mesecev staro punčko ljubke zunanosti. Še pred dobrim tednom sta zakonca stanovala sama, pred 8 dnevi pa se je knjuina priselil berač Karl Zeidler. Dasiravno je plačal neznamno najemnino, so bili to dobri dohodki za Zoehnera, ki je bil brez službe in navezan samo na podporo za brezposelne. V ostalem je bil berač zelo nasilen človek in o njem je krožila vest, da je nekoč v jezi zaklal neko žensko. Zato je odsedel več let ječe. Zoehnerjeva je poznala Zeidlerja že popreje ko je prišel k njej ter jo prosil za prebivališče. Zoehnerjeva mu je nakazala sobico v stanovanju. Že takoj prve dni pa je

postalo oba zakonca strah pred Zeidlerjem. Pripovedoval je namreč, da se je sprl s svojo prejšnjo gospodinjico in ker mu je odpovedala stanovanje, si je pod blazino pripravil kladivo, hoteč jo ponovno v spanju ubiti, v slučaju da ne bi našel drugega stanovanja. Še druge lastnosti berača so oba zakonca "neprestano vznemirjale. Zeidler je namreč ponovil večkrat, stal ter se sprehajal po sobi in kuhinji. Če so ga vprašali, kaj da išče, je odvrnil, da žigalice. Usilno pa je postalo za Zoehnerje odtrgiti, ki sta ga napravila v odsočnosti berača. Zeigler je imel med drugim svojim imetjem tudi marmolno, katero je Zoehner slučajno vzel v roke. Pri tem je odkril, da se nahaja v notranjosti marmoline več papirnatih zvтков. Ugotovil je, da je v zvtkih denar, bilo je okoli 2 milijona kron. Zoehner je zvitek zopet položil v marmolino in to postavil na prejšnje mesto. Zeidler, ki se je vrnil zvečer domov, je takoj opazil, da so bili njegovi zakladi odkriti. Nastal je strahovit prepri in berač je očital zakoncem, da sta mu vkrala 45 šilingov. Kasneje so se zopet vsi pomirili.

24. feb. dopoldne pa sta zakonca prosila starčka, da pelje otroka k staremu očetu v Brigittenau. Zeidler je z otrokom, ki ga je imel zelo rad, res odšel, vrnil pa se ni. Nato so roditelji zadevo prijavili policiji. Te dni so prejeli strahotno vest o usodi deklice. Morilec Zeidler je bil izročen sodišču.

Vsakdanja nesreča.

20-letni mladenič Humar v Solkanu je pobiral pod Sv. Katarino baker in svince. Pri tem je zadel na granato, ki je eksplodirala in ga raznesla na kose.

Posebna ponudba našim čitateljem

Prenovljeni pisalni stroj "OLIVER" \$20.

Strešico za slovenske črke, č, ž, š — \$25.00

"OLIVER" PISALNI STROJI SO ZNANI NAJBOLJ TRPEŽNI

Pisati na pisalni stroj ni nikaka umetnost, Takoj lahko vsak piše. Hitrost pisanja dobite a vajo.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

63 Cortlandt Street

New York, N. Y.

Nove pošiljate knjig.

Prejeli smo veliko zanimivih in poučnih knjig in jih prodajamo po označenih cenah.

Po teh knjigah smo imeli mnogo vprašani, zato ne odlašajte z naročilom, da katere ne zmanjka, predno dobimo vaše naročilo.

Z naročilom pošljite potrebno svoto bodisi z money ordrom, v znamkah ali gotov denar v zavarovanem pismu na:

GLAS NARODA, 82 Cortlandt St., New York

Prečitajte pazno oglaš o novih knjigah.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

POUČNE KNJIGE:

Kneippov domači zdravnik \$1.25

Naša zdravila50

Sadje v gospodinjstvu70

Zbirka domačih zdravil z opisom človeškega trupla .75

Najboljša slovenska kuharica z mnogimi slikami, obsega 668 strani 6.00

Slovensko nemški besednjak, (Wolf-Pietrnik) —

2 trdo vezani knjigi, skupaj 1888 strani 10.00

Nemško slovenski besednjak, (Wolf-Cigale), —

2 trdo vezani knjigi, skupaj 2226 strani 7.00

Jugoslavija, 3. zveski, zemljepisni, statistični in

gospodarski pregled in —

Zgodovina SHS, 3. zveski, zgodovinski podatki Jugoslovancov in Slovanov sploh na Balkanu. Zelo zanimivo za vsakega Jugoslovana 3.25

Mi plačamo poštnino.

PAST.

ROMAN IZ NAPOLEONOVH VOJN.

Spisal Rafael Sabatini. — Za Gl. N. poslovenil G. P.

40

(Nadaljevanje.)

— Tvoje življenje? Kaj misliš, Dick?
— Nič drugega kot to. Kakšne prilike se mi nudijo, da uidev sedaj? — jo je vprašal. — Ali je imel še kdaj kak človek tako peklensko smolo kot jaz? Telemachus bo odjadril brez mene in edini človek, ki bi me mogel spraviti iz te proklete dežele, je aretiran. Jasnovidim, da bom moral zopet sam skrbeti zase, a tega ne morem storiti še par dni radi noge. Vruil se bom v brezstrašno luknjo ter ostal notri do Bog ve kedaj.

Una ga je skušala potolažiti, a on se ni dal.
— In potem, — je godrnjal, — imaš tako malo holi v glavi, da hočeš naravnost teči k Terenceu ter mu pojasniti, kaj je delal tam Tremayne. Čakala bi vsaj toliko časa, da bi jaz izginil iz hiše ter sem že daleč proč predno spuste krvne pse na mojo sled.

— Dick, kako okrut si, — je protestirala. — Kako moreš govoriti take stvari meni, ki mislim na tvojo varnost?

— Potem ne govori več, da boš obvestila Terencea, — je odvrnil.

— Ne bom storila tega, ne bom.

Potegnila ga je k sebi na otomano ter ga pričela gladiti po glavi, kot da skuša pomiriti njegovega razburjenega duha.

— Niti misliti bi ne smela o tem, saj veš. Skrbela pa me je za trenutek usoda Neda.

— Ali ti nisem rekel, da ni treba skrbeti zanj? — je rekel Dick. Ned se bo izmuznil, niti malo dvoma ni o tem. Tvoja stvar pa je držati se tega, kar si povedala s balkona. Čula si krik ter prišla ven, da vidiš, kaj se je pripetilo in zapazila si Tremayna, ki se je sklanjal nad truplo. Niti besedice več in niti besedice manj ali pa sem jaz izgubljen.

Stirinajsto poglavje.

BRANILEC.

Z možno izjemo Lady O'Moy ni v oni noči spal noben glavnih igralcev v tej drami. Vsak je imel svoje lastne brige. Misi Silvi je poznalo. Dick je imel posla s svojimi nogo in bolečine novo odprte rane bi mu itak preprečevale spanje, tudi če bi se ne brigal za svojo neposredno varnost. Najbolj obžalovanja vredni človek pa je bil v oni noči Sir Terence. Ta mož, ki je živel do tedaj priprosto ter skozi in skozi pošteno življenje, v velikih zadevah in malih, mož, ki se ni nikdar udal niti najmanjši skušnjavi, se je naenkrat znašel na poti laži in dvostrčnosti, koje namen je bil pogubiti drugega človeka. Žaljenje, katero mu je pripravil ta drugi človek, je bilo tako veliko, da ga je bilo mogoče osvetiti izključno le z izdajstvom. Ta pomislek pa ni zadostoval, da bi odpravil opomine samorešpektu Sir Terencea.

Konečno pa je obveljala želja po osveti kot dejanska vladarica njegovega duha. Kapitan Tremayne se je zapletel vsled svoje lopovščine v klopčič, ki ga bo kmalu zdrobil. Sir Terence pa se je neizmerno veselil, ko bo zrl na brezupne boje in naporne žrtve, kajti ti njeni napori bodo nudili pravi balzam za njegovo ranjeno čast. Kapitanu Tremaynu ni preostajalo nič drugega kot izbirati med kuro usodo molka ali pa rešiti svoje življenje s priznanjem, da je zaničevanja vredni zapeljivalec in izdajalec. Njegova kazen je bila gotova in naj se odloči za to ali ono.

Sir Terence je prišel k zajtrku, katerega so servirali na prostem, maršav in posnel, a čudovito miren za človeka, ki se je tako malo uril v umetnosti prikrivanja svojih čustev. Glas in pogled sta bila mirna, ko je želel svoji ženi in Miss Armytage dobro jutro.

— Kaj je novega glede Neda? — se je glasilo eno prvih vprašanj Une.

Terence se je zganil. Od strani se je ozrl nanjo ter se čutil miru, s katerim je prenesla njegov pogled, a spomnil se je, da je nesramnost bistven del opreme vseh razuzdancov.

— Gled Neda? — Kaj naj storim? — je odgovoril. — Ničesar. Stvar ni več v mojih rokah. Mogoče me bodo pozvali na pričevanje. Mogoče bom tudi član vojnega sodišča, ki ga bo sodilo. Moje pričevanje mu bi komaj pomagalo. Moji zaključki bodo seveda temeljili na pričevanjih, katera se bo predložilo sodišču.

Zitica v časi Une se je tresla.

— Ne razumem te, Terence. Ned je bil vedno tvoj najboljši prijatelj.

— Gotovo, delil je z menoj vse, kar je bilo mojega.

— Ali veš, — je nadaljevala Una, — da ni Ned ubil Samovala?

— Ali res?

Njegov pogled je postal pozornost. — Kako bi mogel jaz vedeti to?

— Well... pa jaz vem.

Vse je kazalo, da ga je dirnilo to zatrdilo. Sklonil se je naprej s čudno poželjivostjo, za katero se je skrivalo nekaj strašenga, česar pa ona ni zapazila.

— Zakaj nisi tega poprej povedala? Kaj veš?

— Propričana sem, da ni on storil tega.

— Da, da, pa kaj te dela tako uverjeno? Ali ti je znano kaj, česar nisi še razkrila?

Videl je, kako je izginjala barva z njenih lic, pod njegovimi palečimi pogledi. Torej vendar ni bila še popolnoma brez sramu. Tudi njena nesramnost je imela svoje meje.

— Kaj naj vem? — je vprašala.

— To te vprašujem.

Dobro se je opomogla.

— Jaz vem to, kar bi moral vedeti tudi ti, — mu je rekla. — Poznam Neda kot moža, ki ni zmožen take stvari. Pripravljena sem prisesti, da ni mogel on tega storiti.

— Vidim, priča glede znajaka, — je rekel, omahnil nazaj ter pričel mešati svojo čokolado. — To bo mogoče uplivalo na sodišče, a jaz nima sodišče in moja enostavna mnenja ne morejo ničesar storiti za Ned Tremayna.

Lady O'Moy je divje pogledala nanj.

— Sodišče? Ali misliš, da bo morala pričati tudi jaz?

— Seveda, — je odvrnil. — Povedati boš morala, kar si videla.

— Jaz nisem ničesar videla.

— Mislim, da nekaj.

— A ničesar važnega.

— Sodišče bo gotovo hotelo slišati to ter te zaslislalo na temelju tvoje izjave.

(Dalje prihodnjik.)

SAMO ŠEST DNI PREKO

Z OGROMNIMI PARNIKI NA OLJE

FRANCE 21. MARCA

PARIS — 28. MARCA

HAVRE — PARIŠKO PRISTANIŠČE

Kabine tretjega razreda z umivalniki in tekočo vodo za 2, 4 ali 6 oseb. Francoska kuhinja in pijača.

19 STATE STREET

NEW YORK

ALI LOKALNI AGENTJE

A. Moszkowski:

Kašelj gospodične Dore.

(Humoristična skica.)

Gospodično Doro je oblagodariji ljubi bogek z zdravim, naravnim razumom. Bila je "deklica za vse." Spadala je v krog onih ženskih veleduhov, ki v okoliših mobilij in blazin uspešno vodijo na pašo nedolžne moše in poskočne bolhe, kakor tudi v krog onih redkih, ki v kuhinji pobijejo toliko posode in porcelana kot perfektni kuharice.

Nasla Dora pa si vsega tega ni gnala toliko k srcu. Znala si je delo tudi olajšati. Že zdaj dan po nastopu službe se je vlegla v posteljo, markirala lahke kašelj med diskantom in altom ter kategorično odklanjala vsako delo. Privolila je le milostno v to, da ji je moja žena stregla in jo negovala. Končno je blagovolila izraziti tudi nujno željo, naj ji pokličejo takoj zdravnika prof. Pafuntija, znamenitega specialista za dihalne organe.

Zbal sem se morebitnih očitkov vesti in čut socialnosti je zmagal v meni: poslal sem po zdravnika. Prof. Pafuntius je zgrabenčil obraz v strokovnjaške gube: "Simptomi so vznemirljivi. Shčaj smatram za zelo resno zadevo."

"V koliko?" sem ga vprašal boječe. "Saj Dora ne kašlja tako izrazito."

"V toliko: iz takega kašlja se razvije lahko vnetje bronhij, pneumonija ali celo vnetje pljuč. Tu je treba torej takojšnje in energične pomoči!"

"Razumem, gospod profesor! Izvolite samo napisati recept za zdravila."

"Tu ne pomagajo zdravila. Treba je radikalnejših sredstev: vaši služkinji nujno priporočam daljše bivanje pod južnim nebom!"

"Dovolite mi samo vprašanje: na čigave stroške, prosim?"

"Neverjetno vprašanje! Samo ob sebi se razume, da na vaše stroške! Ker je deklica zbolela v vaši službi, ste dolžni vi trpeti vse, da se ji povrne prejšnje zdravje in stanje. O tem vas lahko prepriča tudi splošno deželno pravo in meščanski zakonik."

"Torej prosim, kaj naj storim?"

"Čisto enostavno! Odpeljite vašo Doro v Egipt! No, sicer bi ji za silo lahko pomagali tudi z Rivijero ali Madejro ali Tenerifo. Vendar bi bili tu previdoma le slabi učinki. Egipt prednjači vsekakor že vsled svojega izrazitega pustinskega podnebja. Šest tednov bivanja v Heluanu pričara vaši služkinji čudovito povrnitev zdravja. Tam ima na razpolago množico prvovrstnih sanatorijev za par šterlingov dnevno. Seveda morate poskrbeti čim preje za potrebne listine. Vsekarer bi vam tudi priporočal, da nudite deklici spremljevalko, ker sama tako dolge poti v tem stanju ne bo zmogla. To povzroča sicer dvojne stroške, jamči pa zato za desetkratni uspeh."

Po teh besedah se je gospod profesor poslovil. Meni pa je bilo kot da sem obšel pod težo silnih njegovih besedi. Bil sem v strašnih skripih. Kakšne dolžnosti in stroške me čakajo! Sebi nisem privoščil niti enega popolnanskega izleta, sedaj pa naj krijem stroške cele ekspedicije v Egipt zaradi te metle Dore, ki sem jo šele predčera najel. Na drugi strani pa zopet nisem mogel

pusiti Doro v nemar sedaj, ko sem poslal že po zdravnika in čul njegov edino zveličavni modri nasvet. Kaj potem, če dobi res vnetje pljuč? Vsa odgovornost bo ležala na meni. Za boga, ti očitki vesti bi me razgrizli!

Stopal sem razburjen po sobi gori in doli. Rešilne bilke od nikoder! Kaj naj storim? "Ti moraš in moraš poslati svojo služkinjo v Egipt," to je bil vedno strašni sklep vseh mojih nervoznih premis.

V spalnici sobi sem uzel svojo malo hišno lekarno. Odprl sem jo mehanično ter segel nezavestno vanjo. Med prsti sem začutil nekaj svačestega. Bili so navadni bombončki proti kašlju.

In dejal sem: "Dora! Predno odjadrate v deželo faraonov, poskusite še to sladčico!"

Bombončki so ji ugajali. Zdeli so se ji zelo sladki, tako da jih je pokusila ponovno kar pet naenkrat. In glej čudo! Mahoma se je dvignila na postelji z vsemi znaki rekonvalescentke, kot bi hoteli že na delo. In nič več ni kašljala. Imela je še celo toliko moči, da je takoj prve četrt ure svoje obnovljene službe razbila skodelico za juho in dvoje baškonskih oken.

S tem je bil problem rešen.

VEČNO MLADE ŽENSKO

Srečate jih povsod. Vedno so graciozne, hodijo z lahimi koraki, oči napol skrite pod širokim klobukom, diskretno dekoltirane, v ozkih plaščih, segajočih malo čez kolena, in svilenih nogavicah in lakastih čevljičkih. Sploh se jim pozna na vsakem koraku, na vsaki kretnji in besedi, da so večno mlade. In vendar si človek ne upa ugibati, koliko so stare. Osemindvajset, trideset, petintrideset — kdo ve? Seznanis se s tako damo v družbi, pokramljaja, občuduje njeno živahno in veselo razpoloženje, ali vse ugaňanje o starosti je zaman. Lažje izračunati kva draturo kroga, nego starost večno mladih žensk.

V družbo zahajajo zelo rade, še rajši širijo krog novih znancev. In tako se lahko brez posebnih težav seznanite s prvo, drugo, tretjo. Prva vam predstavi svojo družico, visoko, sloko dekle. Moja hči, nevesta, vam poroče. Osemnajst let je stara. Bog se nas usmili, si mislite na tuhem, koliko mora biti stara ona, večno mlada dama? Druga vam predstavi fanta, visokega kakor kokosova palma. Moj mlajši sin, pravi, devetnajst let je star. Takoj začnete protestirati. Ni mogoče, milostiva je še takol mlada, skoraj še dekle. Človek bi ne verjel, pa mora verjeti, mada me se je omožila tako zgodaj. Vse večno mlade ženske se može neverjetno zgodaj. Če začne človek računati starost deček teh večno mladih dam, pride do takofantastično nizkih števil, kakršnih niso poznali niti naši pradedi, niti prababica, ki se je omožila s šestim letom, pa navzlic temu ni bila najmlajša nevesta. Presenečenje raste. Stojte pred najtežjim problemom. Mislite in računajte, primerjajte njeno zunanost s starostjo hčerke ali sina, pa je ves trud zaman. Nikoli ne izveste, kdaj se je omožila večno mlada dama.

RAZBOJNIK BAJRAM CUR

Lz Prizrena prihaja vest, ki sicer še ni oficijelno potrjena, da je poginil zloglasni razbojnik Bajram Cur, strah in trepet južnih krajev. Da je vest resnična, o tem ni dvoma, ker sta dve priči potrdili smrt razbojnika, Bajram Cur in Hasan Beg Pristina sta igrala povodom nemirov, ki so izbruhnili po drugi balkanski vojni v Južni Srbiji, veliko vlogo. Zdelo se je, da sta prevzela dedščino zloglasnega Isa Boljehinca. Za časa svetovne vojne sta opravljala pri avstrijski armadi, prodirajoči v Južno Srbijo, krvniški posel. Po prevratu sta divjala po južnih krajih Jugoslavije, ter povzročala prebivalstvu in oblastim stalne ne prilike. Ko je Noli pregnal Ahmeda Bega Zoga, je prišel Bajram Cur zopet na površje. Toda tudi njega je doletelo. Ahmed Beg Zogu je nadaljeval boj proti samoderžu Fan Noliu. Njegove čete so zmagovito napredovale. Poveljnik čet Ahmed Bega Zoga, Čena Beg, pa je imel posebno piko na Bajram Cura. Podil ga je kakor divjo žival po albanskih hribih in prepadih. Sedaj je prispela vest, da je Bajram Cur mrtev.

Vest o smrti glasovitega odmetnika sta prva prinesla dva seljaka, eden iz Krume, eden iz Karanice v Prizren. Izpoved obeh, iz različitih smeri prišedših seljakov, se ujema popolnoma. Cur, živel v človeški postavi, je nedavno končal. Ni poginil od krogel, temveč je žalostno zmrl.

Pred dobrim mesecem je Bajram Cur, kateremu je bil Čena beg fik vedno za petami, s 50 pristaši pobegnil v gore. Čena beg ga je neumorno zasledoval, vedno globlje je prodiral Bajram Cur v divje in pušče albanske gore. Strahovit snežni meteži so mu končno preprečili nadaljni beg. Zamuščati so ga začeli njegovi zvesti in nazadnje je ostal sam z dvema tovarišema. Dva dni so zmuravali iz snegu, pričakujoč smrti. Prvi je podlegel Bajram Cur. Izgubil je zavest, nakar sta ga tovariša ubila, da skrajšata njegove muke.

Njegovo truplo sta zavila v odejo in je nato prenesla k nekemu sorodniku Bajram Cura.

Bajram Cur je bil rodom iz albanskega sela Curaj. V mladosti je bil kočijaž, šole ni nikdar posejal ter je bil popolen analfabet. Prišel je krasti in ropati, končno pa je pobegnil v gore, kjer je postal kolovodja drzne roparske tolpe. V ostalem je bil junaške narave, iznajdljiv, drzen, zavraten in krvoloben, tako da so imeli njegovi ljudje pred njim respekt. Sedaj je konec njegovemu banditskemu početju.

Zastopniki "Glas Naroda"

Zastopniki kateri so pooblašeni za izdajo "Glas Naroda" so:

Vsak zastopnik izda potrdilo na svojo, katero je prejel. Zastopniki rojakom toplo priporočamo.

Naročnina na "Glas Naroda" je:

Za eno leto \$8.00; za pol leta \$4.00; za štiri mesece \$2.00; za četrt leta \$1.00.

Naročnina za Evropo je \$7. za eno leto.

California: San Francisco, Jacob Landis.

Colorado: Denver, Frank Skrabec; Leadville, M. Yarnall; Pueblo, Peter Calig; John Germ. Frank Janesch; Salida, Louis Costello; Walsenburg, M. J. Bayuk.

Illinois: Indianapolis, Louis Budman.

Missouri: Aurora, J. Verbich; Chicago, Joseph Blah; Cicero, J. Fabian; Grandville, Joseph Pernab; Joliet, Frank Bambich; J. Zalelet in John Kren; La Salle, J. Spelich; Mascoutah, Frank Augustin; North Chicago, Anton Kobal; Gertrud Agin; Springfield, Matija Barborich; Waukegan, Frank Petkovick.

Kansas: Franklin in okolice, Anton Seljak.

Maryland: Kittamiller, Fr. Vedoptiva.

Michigan: Detroit, Ant. Janesich in J. D. Judnich.

Minnesota: Chisholm, Frank Goulo; My, Jos. F. Pechel; Eveleth, Louis Goulo; Gilbert, Louis Vessal; Hibbing, John P. Voss; Virginia, Frank Hrvatic.

Missouri: St. Louis, Miko Grabljica.

Montana: East Helena, Frank Hrvatic; Helena, George Jelen.

Kretanje parnikov - Shipping News

18. marca: Orduua, Cherbourg in Hamburg.

19. marca: Albert Ballin, Boulogne in Hamburg.

21. marca: Levithan, Cherbourg; Majestic, Cherbourg; France, Havre; Conte Rosso, Genoa.

24. marca: Pres. Wilson, Trst.

25. marca: Berengaria, Cherbourg.

26. marca: Thuringia, Hamburg.

28. marca: Olympic, Cherbourg; Paris, Havre; Pres. Roosevelt, Cherbourg in Bremen; Reliance, Cherbourg in Hamburg; Ohio, Cherbourg in Hamburg; Veendam, Boulogne.

31. marca: Stuttgart, Cherbourg in Bremen.

1. aprila: Mauretania, Cherbourg.

2. aprila: Deutschland, Boulogne in Hamburg.

4. aprila: Homerik, Cherbourg; Ascania, Cherbourg; Pres. Harding, Cherbourg in Bremen.

7. aprila: Resolute, Cherbourg in Hamburg; Republic, Cherbourg in Bremen.

8. aprila: Aquitania, Cherbourg; La Savole, Havre.

9. aprila: Zealand, Cherbourg in Antwerp; Mt. Clay, Hamburg.

11. aprila: Majestic, Cherbourg; Levithan, Cherbourg; Volendam, Boulogne in Rotterdam; Conte Verde, Genoa; Ruchambeau, Havre.

14. aprila: Martha Washington, Trst.

15. aprila: Berengaria, Cherbourg; De Grasse, Havre; America, Cherbourg in Bremen.

16. aprila: Cleveland, Boulogne in Hamburg; Pittsburgh, Cherbourg in Antwerp; Columbus, Cherbourg in Bremen.

18. aprila: Olympic, Cherbourg; France, Havre; George Washington, Cherbourg in Bremen; Orbita, Cherbourg.

21. aprila: Belgenland, Cherbourg in Antwerp.

22. aprila: Mauretania, Cherbourg; Suffren, Havre.

23. aprila: Paris, Havre; Homerik, Cherbourg; Orduua, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg in Bremen.

24. aprila: Lapland, Cherbourg in Antwerp; Luetzow, Bremen.

29. aprila: Aquitania, Cherbourg.

30. aprila: Ohio, Cherbourg in Hamburg; Albert Ballin, Boulogne in Hamburg.

2. maja: Majestic, Cherbourg; Levithan, Cherbourg.

16. maja: Paris, Havre. — S tem parnikom bo spremljal potnike uradni tvečnik Frank Sakser State Bank.

New York: Gowanda, Karl Sternbach; Little Falls, Frank Masla.

Mile: Barborton, A. Okolish, John Balant; Cleveland, Anton Bobek; Anton Shod; in Charles Karling; Collinwood, Math. Slapnik; Lorain, Louis Balan; J. K. Kumbic; Niles, Frank Kogovsek; Youngstown, Anton Elkelj.

Pennsylvania: Ambridge, Frank Jakabe; Bessemer, Louis Hrbar; Braddock, J. A. Germ; Broughton, Anton Ipavec; Burdina, John Demahar; Conemaugh, Vid Roanek in J. Brezovec; Claridge, Anton Kosaglov; Fr. Tushar, A. Jerina; Dunlo Ant. Taulzel; Export, Louis Supancic; Forest City, Math. Kamin; Farrell, Jerry Kora; Imperial, Val. Peternel; Greensburg, Frank Novak; Homer City in Johnell, Frank Farenchak; Irwin, Mike Haulsek; Johnstown, John Polanc in Martin Koroshetz; Luzerne, Anton Osnik; Lloydell, John Jereb, Midway, John Zust; Moon Run, Fr. Marchek in Fr. Podmilsek; Pittsburgh, Z. Jakabe, Ig. Marister, Vinc. Arb in U. Jakobich; Reading, J. Pezdirc; Steelton, A. Hren; Turtle Creek in okolice, Fr. Schiffer; West Newton, Joseph Jovan; White Valley, Juri Prelich; Willock 1. Peternel.

West Virginia: Coketon, Frank Kodan.

Wisconsin: Milwaukee, Joseph Tratnik in Joe Koren; Racine in okolice, Frank Jelenc; Sheboygan, H. Svetlin.

Washington: Black Diamond, G. J. Forenta.

Wyoming: Rock Springs, Louis Taucher.

Poleg gorinavedenih so pooblašeni pobirati naročnino tudi vsi tajniki S. K. J.

Kje je moja sestra URŠULA MILAUC, doma iz Sabačevega pri Borovnici, stara 53 let, zdaj omožena Leskovec. Pred 24 leti je bila v Clevelandu. Kdor kaj ve o njej naj mi poroča, ali naj se pa sama javi svoji sestri: Marija Knez, P. O., Box 348, Braddock, Pa. (2x 14,16)

NAZNANILO.

Rojakom v državi Minnesota naznanjamo, da bo v kratkem obiskal naš zastopnik Louis Vessel iz Gilberta vse slovenske naselbine v železnem okrožju Minn. Rojak Vessel je že naš dolgoletni zastopnik in je pooblaščen pobirati naročnino za "Glas Naroda", prodajati vsakovrstne knjige naše založbe in sploh opravljati vse v naš delokrog spadajoče posle.

Bojakom ga toplo priporočamo in jih prosimo, da mu gredo na roke.

Uprava "Glas Naroda"

Slovensko Amer. Koledar za leto 1925

mo že skoro razprodali. V kratkem času smo ga prodali več tisoč. Kdor ga hoče imeti, naj ga takoj naroči, ker ga je le še par sto izvodov zalogi. Cena s poštnino vred 40 CENTOV.

Oni naši zastopniki, ki še niso naročili koledarjev, naj se požurijo, da ne bo prepozno.

SLOVENIO PUBLISHING CO., 82 Cortlandt St., N. Y. C.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je na tačno poučen o potnih listih, prtljagi in drugih stvareh.

Pojasnili, ki vam jih zamoremo dati vsled naše dolgoletne izkušnje. Vam bodo gotovo v korist; tudi priporočamo vedno le prvovrstne parnike, ki imajo kabine tudi v III. razredu.

Glasno nove naselniške postave ki je stopila v veljavo s 1. julijem 1924, zamorejo tudi nezdravljivi dobiti dovoljenje ostati v domovini eno leto in ako potrebno tudi delj; tozaderna dovoljenja izdajajo generalni naselniški komisar v Washington, D. C. Prošnjo za tako dovoljenje se lahko napravi tudi v New Yorku pred odpotovanjem, te se pošlje prosilcu v stari kraj glas som nanovejše odredbe.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA

Kdor želi dobiti sorodnika ali svedca iz starega kraja, naj nam prej piše za posla. Iz Jugosla vije bo pripuščenih v prihodnjih treh letih, od 1. julija 1924 naprej vsako leto po 871 priseljencev.

Ameriški državljani pa zamorejo dobiti svoj ženo in otroke do 18. leta brez, da bi bili šteti v kvoto. T. rojene osebe se tudi ne štejejo v kvoto. Starši in otroci od 18. do 21. leta ameriških državljanov p. imajo prednost v kvoti. Pišite s posla.

Prodajamo vozne liste za vse proge; tudi preko Trsta zamorejo Jugoslovanci sedaj potovati.

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt St., New York

ROLE za PIANO

SLOV. IN HRVATSKO

dobite pri: NAVINŠEK-POTOKAR

331 Grove St., Concordia, Pa.